

20 octombrie 2024

Comisia Electorală Centrală
mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 119
email: info@cec.md

Contestatar: participant la referendum partidul politic "RENAȘTERE"

Adresa r. l. Edinet

T

CONTESTAȚIE

**/în temeiul art. 91 Cod electoral/
privind încălcările flagrante ale legislației electorale
comise de către organele electorale**

În fapt,

Astăzi în ziua alegerilor am constatat că la secția de votare nr. 16/2, la cel mai de văză loc, alături de drapelul Republicii Moldova este afișat drapelul UE.

Drapelul UE este simbolul oficial al Uniunii Europene, simbol utilizat activ la promovarea votului pentru susținerea referendumului republican constituțional cu opțiunea DA.

Astfel, prezența drapelului UE în incinta secțiilor de votare reprezintă un element direct de agitație pentru opțiunea DA la referendumul republican, fapt ce reprezintă o sfidare gravă a legislației electorale.

Pentru agitație electorală în ziua alegerilor este prevăzută și răspundere contravențională iar faptul că de acest fapt sunt responsabili funcționarii electorali reprezintă o circumstanță agravantă.

De drept,

Potrivit art. art. 1 din Codul electoral prin noțiunea de *agitație electorală se înțeleg – apeluri, declarații, precum și acțiuni de difuzare a informației care au scopul de a-i determina pe alegători să își dea votul pentru unii sau pentru alți concurenți electorali sau pentru una dintre opțiunile la referendum.*

Articolul 42. Incompatibilități și restricții în activitatea de membru al consiliului și al biroului electoral

(1) În exercitarea atribuțiilor, membrul consiliului sau al biroului electoral:

.....

REPUBLICA MOLDOVA COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ Intrare Nr. CEC <u>10RR/5</u> din <u>20 octombrie 2024</u>

002 16 37

d) nu poate face declarații sau agitație în favoarea ori în defavoarea concurenților electorali, participanților la referendum sau grupurilor de inițiativă, precum și pentru exprimarea unei opțiuni la referendum;

Articolul 80. Asigurarea securității procesului de votare

.....
(3) Funcționarii electorali care activează în cadrul biroului electoral al secției de votare, reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum și persoanele autorizate să asiste la operațiunile electorale sunt obligați să poarte ecusoane de identitate vizibile. Persoanelor care intră în localul secțiilor de votare li se interzice să poarte și să arate ecusoane, simboluri electorale sau alte însemne de agitație electorală.

Codul contravențional

Articolul 52. Agitația electorală interzisă

(1) Efectuarea agitației electorale în ziua votării sau în ziua precedentă zilei votării se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea agitației electorale de către organizațiile necomerciale, sindicate, patronate, reprezentanții cultelor religioase sau ai părților lor componente, desfășurată inclusiv în lăcașele de cult, în cadrul campaniei electorale

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea de către competitorii electorali a discursului de ură și/sau instigarea la discriminare în cadrul perioadei electorale și/sau în materialele de agitație electorală se sancționează cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Totodată, este important de remarcat și Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2515 din 10 mai 2024, în care Comisia s-a expus pe marginea promovării integrării europene de către autoritățile publice:

„p.122 Totodată, ținând cont că problema aderării Republicii Moldova ar putea fi subiect al unui referendum constituțional, autoritățile publice urmează să desfășoare activitățile aferente Planului național de acțiuni vizat supra în manieră obișnuită, astfel încât să fie păstrat echilibrul între exercitarea angajamentelor sale și influențarea necorespunzătoare a rezultatelor referendumului.

p. 125 Cu toate acestea, în situația în care ulterior se va stabili data referendumului ca fapt juridic, utilizarea și distribuirea materialelor ce conțin elemente de agitație electorală devin imposibile.

p. 126 În acest sens, tuturor subiecților le va reveni obligația de a se abține de la agitația electorală și de a-și elabora materialele numai în perioada admisibilă și conform regulilor stabilite în domeniu.”

În acest sens Codul electoral ne oferă la art. 1 definiția de *resurse administrative ca fiind- resurse umane, financiare și materiale de care dispun în egală măsură persoanele cu funcții de demnitate publică, persoanele cu funcții de răspundere și funcționarii publici și care derivă din controlul acestor persoane asupra personalului, a resurselor financiare și a alocațiilor din bugetul public național, din accesul la facilitățile publice sau din administrarea de către aceste persoane a bunurilor mobile și imobile ce fac parte din domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale.*

La rândul său, demnitarii, funcționarii publici, cât și personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice au sarcina de a-și exercita atribuțiile în limita competențelor legale stabilite, fără a se folosi de statutul deținut, fiind responsabili de utilizarea eficientă și echitabilă a resurselor administrative, precum și de a nu admite favoruri sau abuzuri în raport cu subiecții implicați.

Tot aici putem menționa că, p.I.4.4 din Liniile directoare comune privind prevenirea și combaterea utilizării abuzive a resurselor administrative în cursul proceselor electorale, aprobate la Strasbourg, 9 octombrie 2015 stabilește: *“Principiul neutralității în utilizarea resurselor administrative exclude orice tip de interferență a fondurilor publice și a bunurilor publice în campaniile electorale.”*

Totodată, p. I.1.1. din aceleleași Liniile directoare prevede că: *“Cadrul legal trebuie să reglementeze o interdicție generală a utilizării abuzive a resurselor administrative în timpul proceselor electorale. Interdicția trebuie prevăzută într-o manieră clară și predictibilă. Trebuie prevăzute și implementate sancțiuni pentru utilizarea abuzivă a resurselor administrative. Aceste sancțiuni trebuie să fie executorii, proporționale și disuasive.”*

Codul de bune practici în materie de referendum stabilește la p. 2.2 lit. a) că *“Trebuie asigurată egalitatea de șanse între partizanii și adversarii propunerii supuse la vot. Aceasta implică neutralitatea autorităților administrației publice, în special referitor la: i. campania pentru referendum; ...iii. finanțarea din fonduri publice a campaniei și a actorilor săi...”*

În aceeași ordine de idei Codul de bune practici în materie de referendum stabilește la p. 3.1. a) și b), următoarele: *“Autoritățile administrației publice trebuie să își respecte obligația de neutralitate, care constituie un element de asigurare a liberei formări a voinței alegătorilor.””Spre deosebire de cazul alegerilor, nu este necesară interzicerea completă a intervenției autorităților publice în favoarea sau în defavoarea propunerii supuse referendumului. Cu toate acestea, autoritățile publice (naționale, regionale și locale) nu trebuie să influențeze rezultatul scrutinului printr-o campanie excesivă și unilaterală. Se interzice utilizarea fondurilor publice de către autorități în scopuri de campanie.”*

excesivă și unilaterală. Se interzice utilizarea fondurilor publice de către autorități în scopuri de campanie."

La rîndul său și Comisia Electorală Centrală, a reiterat de nenumărate ori necesitatea respectării normelor legale privind utilizarea resurselor administrative atît în perioada electorală, cît și în perioada extraelectorală de către toți participanții la procesul electoral, inclusiv în **Manualul în materie de prevenire și combatere a utilizării resurselor administrative în procesele electorale**, adoptat de Comisie.

În consecință, în vederea contracarării unor astfel de cazuri legea expres stabilește, art 48/1 al.7 din Codul Contravențional "**Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracțiune.**"
se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

Comisia Electorală Centrală, în calitate de autoritate națională responsabilă de respectarea legislației electorale are misiunea de a contracara astfel de manifestații ilegale și de a asigura o competiție electorală corectă și echilibrată.

Luând act de celor expuse supra, și în temeiul prevederilor:

- art. 1, 38, 52, 77 din Constituție;
- art. 3, 9, 18, 21, 23, 25, 36, 44, 69, 72, 144, 170 din Codul administrativ al RM;
- art. 1, 18, 27, 49, 52, 70, 80, 91, 102 din Codul electoral al RM,

SOLICITĂM:

- 1) **Examinarea urgentă a prezentei contestații;**
- 2) **Obligarea birourilor electorale ale secțiile de votare să înlătore drapelul UE din secțiile de votare, care reprezintă element de agitație pentru referendum.**
- 4) **Sesizarea organelor de poliție în vederea tragerii la răspundere pentru încălcarea legislației cu privire la agitația interzisă.**

Anexa: 1 foto - 1 filă.

Cu stimă,